

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gld. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu.

Leto XIII.

V Celovcu, 30. rožnika 1894.

Štev. 18.

Politika brez Boga.

Najboljša je tista politika, koja svoj začetek ima v Bogu in koja k Bogu pelje, koja zagovarja dobro in k dobremu spodbuja. Politika brez Boga uničuje države in národe. Kam pelje taka politika — to nam jasno kaže dve državi, namreč Francoska in Laška.

Francoska dežela je lepa, rodovitna in je skozi cela stoletja nosila omiko v ves svet. Ali kaj je postala po krvavi prekuciji? Postala je veliko pokopališče, v katerem je bilo pokopano gmotno in duševno bogastvo. Politika brez Boga je spravila francoski národ v nevarnost. In kakšne so zdaj razmere na Francoskem? Brezverci tam gospodarijo. Najprej jemljejo ljudstvu vero in potem še le denar. V zadnjih letih je to na Francoskem tako daleč prišlo, da so se v pariških cerkvah prirejale surove demonstracije in ko je brezverska druhal videla, da se ji ni treba nobenega bati, začela je metati bombe med gospódo in francoske voditelje, ki Boga tajijo. Ni torej nič čudnega, da je nekdanja katoliška Francoska postala dekla in sužnja brezvercev in prostozidarjev.

Ko se je trodržavna zveza uresničila, so se Francozi bahali, da morejo v družbi z Rusi postaviti na bojno polje dva milijona vojakov več. Politika brez Boga se zanaša na puške, ali kaj to pomaga, če stojijo brezverci s svojimi puškami vred na gorečih tleh anarhizma? — Dr. Bertillon je izračunal, da je na Francoskem lansko leto umrlo 136.000 ljudi od lakote! In bilo bi jih gotovo še več, bržkone dvakrat toliko, ko bi za reveže ne skrbeli — menda socialni demokrati? Oh ne! Torej bogatini — tudi ne — menda brezverski gospóde, ki imajo bogastvo Francoske v svojih rokah? Kaj še! Torej kdo? Usmiljene sestre so skrbele za reveže, tako, da so jih veliko rešile smrti od lakote! In vendar vlada francoska kolikor more usmiljene sestre in nune pregauja!

Kakšne so pa razmere na Laškem? Ni revnejše dežele na svetu, kakor je sedaj Laška. In tu zopet moramo reči: tako daleč je prišla laška dežela, ker je negovala politiko brez Boga. Kaj je prinesla liberalna, brezverska vlada laškej deželi? Ogromne davke in dolgove; razun tega je zapravila veliko premoženje cerkveno. In sedaj? Javna uprava je slaba, varnosti osebe in premoženja sko-

raj nobene; goljufije in tatvine pri javnih denarnih zavodih se množijo. Med ljudstvom se širi revščina, nezadovoljnost in upor.

Politika brez Boga ne le na Laškem in Francoskem, ampak povsod kaže svoje slabe sledove; nahujkala je družega zoper družega, tako da se javno življenje vojskuje z vero, šola s cerkvijo, in sad vsega tega je grozen anarhizem, ki uničuje altarje in prestole. Politika brez Boga je vzrok, da so vse države oborožene, da se eden boji družega, in ta gnjili mir, ki stane strašanske denarje, uničuje javno blagostanje. Politika brez Boga je vzrok, da dolгови in neznosna bremena rastejo; politika brez Boga je poklicala v Evropo socialno vprašanje, katero žuga vse v zrak razstreliti in pred katerim se tresejo najbolj liberalne vlade; politika brez Boga kopiči premoženje in bogastvo v enih rokah, drugi pa so brez kruha in dela.

Če tudi razgled po svetu vsakega resnobelega politika nekako pretrese, ker vidi povsod škodljive posledice politike brez Boga, vendar upamo, da politika se kmalu zasuče v drugi tir. Kajti v vseh deželah so se že katoličani prebudili ter marljivo delajo. Opozarjamo samo na mnogobrojne veličastne katoliške shode na Nemškem, Francoskem in tudi na Avstrijskem: v Ljubljani, Lincu, Krakovu in v Pešti. Bog daj, da bi veliko sadu obrodili in politiko brez Boga predelali v politiko z Bogom! Svečan.

Dopisi prijateljev.

Slovenci! Zakurite na večer 4. mal. srpana v čast slovanskima apostoloma sv. Cirilu in Metodu po vseh slovenskih gorah in planinah prav mnogo kresov.

(Kronin dar!) V korist družbe sv. Cirila in Metoda so darovali: Uzorni domoljub v Celovcu, ki pa noče imenovan biti, 10 kron. V Medgorjah dné 18. t. m. pri inštalaciji gospoda župnika Štefana Bayerja zbrani gostje 15 kron 60 vinarjev. Č. gg. duhovniki Tinjske dekanije in gostje iz sosednje dekanije, zbrani dné 18. t. m. na konferenci v Grabštanju, 20 kron. 40 vin. Preč. gosp. prošt Lovro Serajnik v Tinjah 10 kron. Skupaj 56 kron. Lepa hvala vsem darovalcem! Živeli nasledniki!

Iz Celovca. (Gosp. Vek. Progar.) Vrli naš rojak, g. akad. podobar Vek. Progar, se je povrnil

dné 17. t. m. s svojega znanstvenega potovanja po Italiji srečno zopet v Celovec. Želimo nadarjenemu umetniku, da mu to potovanje, na katerem se je seznanil z deli in umotvori velikih laških umetnikov, prav mnogo koristi, da vedno bolj napreduje v svoji stroki. Kakor čujemo, bode sedaj g. Progar izklesal iz kararskega mramorja veliko skupino (grupo) za grobnico (mavzolej) rodbine grofov Egger v Rottensteinu blizu St. Vida. Želimo, da se g. Progarju to znamenito delo prav lepo in dobro posreči!

Iz Celovca. (Kako laži-liberalni listi poročajo!) Minuli teden je naša uradna „Celovčanka“ poslala med svet debelo časniško raco, ali po domače rečeno: laž, da je pri Ziljski železnici napadlo 41 slovenskih delavcev 10 laških. To mastno pečenko so si takoj privoščili vsi nemški listi in trobili na vse strani o tem „hudodelstvu“ Slovencev, češ, da so izvedeli o tem iz „uradnega vira“. Pa laž ima kratke noge, in že drugi dan so jo morali preklicati, ker v Ziljski dolini nobenega petpa bilo ni! — Stepli pa so se nemški (ali vsaj ponemčeni) delavci z laškimi pri Smeravčicah ob Celovcu, ker so laški delavci dobili delo, domači pa ne, in ker se je govorilo, da bodo še več domačih delavcev odpustili od dela in nastavili laške. Resnicoljubni (??) list gosp. Dobernika, imenovan „Freie Stimmen“, hoče pa tudi ta pretep napisati na račun slovenskih delavcev, katerih pa tam ni dosti zraven. Dobernik sam piše, da so oni delavci, ki so napadli laške, doma iz Celovške okolice; tu pa vlada neomejeno nemčurska stranka, v njenem duhu so tudi uravnane šole, da sedaj tak sad rodijo, tega res niso Slovenci pouzročili. Čemu se pa sramujete lastnih otrok in jih niti nočete spoznati? Zató pa tudi najodločneje ugovarjamo temu, da se tako nesramno pošiljajo o nas laži med svet in da nam liberalni listi tako zlobno jemljejo pošteno ime! Dosti slabo znamenje, ako si morejo nasprotniki samo še z lažmi pomagati.

Iz Žihpolj. (Praznovanje šolske postave.) Tudi v naši občini so praznovali 25letnico šolske postave, to pa pri Razaju ali Kirschnerju, našem slavnem državnem poslancu. Častili so tisto postavo, zavoljo ktere so že mnogi kmetje globe ali denarne kazni plačali, ali pa zaprti bili. In ti ubogi otroci, koliko jih je, ki morajo zavolj te postave stradati in raztrgani okoli hoditi. Včasih morajo pa stariši zavolj šole stradati, ker sami ne-

Pabérki.

Cenjeni gospod urednik! — Ni davno, kar sem bil v Celovcu pri zborovanju našega katoliško-političnega društva, ali boljše bi bilo, ko bi ne bil v Celovec šel. To vam je bilo očitanja, zakaj da sem utihnil, zakaj da nič več za „Mir“ ne pišem itd. Eden celó me je začel zmerjati, da sem lenuh, da samo za to skrbitim, kako bi še debelejši postal. Bog mu grehe odpusti! Da se vam in drugim še več ne zamerim, takoj ko sem prišel iz Celovca domú, potegnul sem iz mize svojo „mapo“ in po dolgem iskanju sem vendar našel nekoliko zanimivostij. Evo jih!

Navadno se trdi, da ženske nimajo veliko pameti — „dolgi lasi, kratka pamet“, pravi pregovor. Ali jaz si usojam, ženske zagovarjati in trdim, da včasih pod dolgimi lasmi se nahaja tudi dolga pamet. Nektera nežna stvarica ima včasih več pameti, kakor deset mož vkup. V dokaz navajam tu dogodbico o ženi, konju in psu. — Nek revni kmet, ki je ležal na smrtni postelji, reče svoji ženi: „Nimam nobenega premoženja; po moji smrti ostane samo konj in pes. Konja prodaj in kar za njega dobiš, izroči moji žlahti; tudi psa prodaj, in kar za tega dobiš, to je tvoje.“ Osem dnij po pogrebu je peljala žena konja in psa v mesto na semenj. Na semnju je klicala: „Ljudje, kupite konja, kupite psa! Pes stane 200 gld. in konj samo dva goldinarja.“ — Samo ob sebi se razume, da so kupčevalci po konju segali, za psa pa noben še ni maral. — „Kdor hoče kupiti konja, mora kupiti tudi psa. Konja brez psa ne prodam,“ klicala je

vdova. Kupčevalci so sicer hoteli psa boljši kup dobiti, toda žena je ostala pri svoji terjatvi. Ker pa je bil konjič lep, dali so vdovi za psa 200 gld., za konja pa 2 gld. In tako je dobila moževa žlahta 2 gld., žena pa dva stotaka.

Še bolj premeteni, kot ona vdova, so pa Amerikanci. To so vam prave ptice. Poslušajte, kaj ameriške novice poročajo: Neki Amerikanec, prebrisana glava, kakor so sploh vsi Amerikanci, si je kupil nekoliko sto finih smodek in da bi mu ne zgorele, zavaroval se je pri neki zavarovalnici. Za nekoliko mesecev pa jih pokadi in pride k oni družbi, da bi mu izplačala zavarovalnino, ker so mu smodke „pogorele“! Družba, ki je koj uganila, za kakšen „požar“ se gre, ni hotela mu zavarovalnino izplačati. Dolgo so se pričkali, dokler cela stvar ne pride pred sodnijo. Sodnija pa določi, da družba mora zavarovalnino izplačati. Ta je seveda ubogala, ali ljubega kadilca je tožila radi „zažiganja.“ In sodnija ga je spoznala tudi za krivega in utaknila na osem mesecev „v luknjo“. — Kdor tega ne veruje, plača groš v korist družbe sv. Cirila in Metoda.

Ko že govorim o požaru, ne morem si kaj, da bi tudi kaj novega ne povedal našim slovenskim udom požarnih bramb. Gotovo bode malokteri vedel, kako so prav za prav nastali gasilci iz poklica. Gasiti sicer na deželi mora vsakdo, ali prva požarna bramba iz poklica so bili — kapucinarji v Parizu. Stari Rim je seveda imel svojo požarno brambo pod imenom „vigili“ (čuvaži). To ustanovo čuvajev so vpeljali pozneje tudi papeži. Sedaj pa je izdal M. Bapst zgodovinsko knjigo o požarnih brambah. Prvo takšno društvo so bili

kapucinarji v Parizu. Nekteri izmed njih so bili po noči v mestu nastavljeni, da bi pazili na ogenj. Ako je navstal požar, imeli so svoja znamenja, s katerimi so naznanjali nesrečo svojim tovarišem v samostanu. Ko so ti znamenja zapazili, takoj je celo društvo — zloženo iz kapucinarjev letelo na mesto nesreče. Tako je bilo v stoletju 16. in 17. Pozneje se je čutila potreba takih društev tako, da jih je kralj celo ustanovil tudi — za gledališče. Dokler ni bilo brizgalnic, gasilo se je čisto priprosto. Gasilci so imeli v rokah droge, na katerih so bile nataknjene velike gobe ali pa cunje. Te pa so namakali v vodo. Še le pozneje so se iznašle brizgalnice. —

Kakor meni, tako tudi finančnemu ministru laškemu zmirom primanjkuje denarja. Sedaj pa je menda iznašel sredstvo, s katerim bode naplnil državno kaso. In to sredstvo, s katerim bo pomagal na noge slabim finančnim razmeram na Laškem — je davek od brade. Če se finančni minister laški v resnici peča s to mislijo, ne more mu v tem braniti nihče, ali nova ta misel ni. Davek od brade je upeljal že ruski car Peter Veliki, kajti on je dobro vedel, kako ponosni so Rusi na svojo brado. Visokost davka se ni ravnala po dolgotosti brade, ampak po tem, kakšnega stanú je bil tisti, kateri je brado nosil. Uradniki in trgovci so plačali od brade 100 rubljev na leto, meščani 30 rubljev in kmetje 20 kopejek, kolikorkrat so v mesto prišli. In kakor je zdaj navada pri davku od psov, dobil je takrat vsak, kdor je plačal svoj davek od brade, majhno znamko, katero je moral zmirom pri sebi nositi, ker colnarji so bili neizprosni in vsakega, kdor ni mogel dokazati, da ima pravico no-

majo dosti zaslužka in otrok ne smejo v službo dati. Zdaj pa prašam tistega kmeta, ki je bil tudi pri slavnosti pri Razaju: Ali se nič več ne spominjaš, da si moral zavolj šole 2 gld. kazni plačati? Takrat si rekel: „To ni prava postava!“ Na binkoštni pondeljek si pa vendar tudi ti dal za smodnik, da ste streljali in kres smodili na čast šolske postave. Slovenci smo si tisti večer mislili: „Bog jim odpusti, saj ne vejo, kaj delajo!“

Iz Podgrada. (Zborovanje podružnice sv. Cirila in Metoda in slovesno umeščenje novega častitega gospoda župnika Štef. Bayerja.) Dne 10. rožnika je bilo pri našem Sudlarju nenavadno živo in navdušeno. Medgorska podružnica je tukaj zborovala. Ljudij se je vse trlo; bilo jih je kakih 400. Prišli so iz Habra, Medgorij, Apač, Šmarjete, Glinjan, Radiš, celo iz Borovelj in iz Podjunske doline. Govorili so prav lepo č. gospodje Kandut iz Šmihela, Colarič iz Borovelj in domači naš župnik Bayer. Šmarješki pevci so prav dobro peli, vrli Šmihelčani pa kaj lepo in gladko nam predstavljali šaloigro: „Svoji k svojim“ in želi splošno pohvalo. Celó zborovanje se je vršilo v najlepšem redu. — Odkar so gospod Štefan Bayer k nam prišli, začelo se je pri nas novo življenje. Gosp. župnik spolnuje svoje duhovske dolžnosti tako vestno, da jih vse hvale, občujejo pa tudi z nami tako prijazno, da jih vse spoštuje in ljubi. Svojo verno udanost so svojemu dušnemu pastirju izkazali farmani iz Podgrada in v Medgorjah zlasti dne 17. rožnika, ko so bili g. Štefan Bayer kot župnik umeščen. Že trideset let je poteklo, odkar nismo imeli svojega stalnega župnika; zatorej smo se tako redke in tako pomenljive slavnosti pristrčno veselili. Kar jih je moglo od doma, vsi so prihiteli v lepo ozaljšano Medgorsko farno cerkev, udeležiti se poučljivih obredov, po katerih je bila Medgorska fara s Podgradom novemu župniku v skrb izročena. Veleč. sosedni g. župnik na Radišah, Jan. Vidovic, so v krepkih in navdušenih besedah mnogoštevilnim poslušalcem razložili pomen današnje cerkvene slovesnosti, preč. g. Grabštanjski dekan And. Wieser so pa po pridigi župniku izročili znamenja farne oblasti; sledila je velika sv. maša, pri kateri so združeni domači in Grabštanjski pevci prav ubrano in lepo po „Ceciliji“ prepevali latinsko mašo. Ko je bilo cerkveno opravilo končano, iznenadili so čvrsti pevci novega g. župnika pred farovžem s krepko slovensko pozdravico. Cerkevne slovesnosti in skupnega obeda se je udeležilo 8 duhovnikov in več odličnih rodoljubov iz Celovca in iz Doberle vasi, kjer so slavljence več let kaplanovali. Bog nam ohrani g. župnika mnogo, mnogo let ter blagoslovi njihovo delovanje v blagor cerkve in národa!

Iz Podjunske doline. (Sleparija ali kratkovidnost?) Liberalni časniki radi v svojih člankih povdarjajo, da se je naš državni proračun veliko zboljšal. Svoje trditve dokazujejo s tem, da zdaj državni proračun ne kaže nobenega pomanjkljega. Da, proračun za leto 1894. celó izkazuje prebitok, več kakor 2 milijona goldinarjev. To je sicer veselo znamenje, ker v dobi liberalne vlade je naša država kopičila dolg na dolg. Ali vsaka reč ima svojo senčno in svetlo stran. Taka je tudi z našim državnim proračunom. Omenjeni prebitok se je dosegel samo s tem, da so se davki

siti brado, so vzeli pod svoje škarje. In s škarjami so pristigli diko moža brez usmiljenja. Katarina I. je to postavo potrdila. Leta 1728. je Peter II. dal prostost kmečki bradi, ali vsi drugi so morali od nje plačevati davek. Kdor ga ni hotel plačati, je bil obsojen. Carica Ana je bila v tem oziru še bolj stroga. Tisti, ki so nosili brado, so morali ne le davek od nje plačati, ampak tudi še za vse druge državne stroške dvakrat toliko plačati, kolikor enako premožni ljudje, ki niso brade nosili. Ta postava je nekatere Ruse, ki so brado nosili, tako razkačila, da so se rajši iz Ruskega izselili. Davek od brade je konečno odpravila Katarina II. Ruska vlada še dandanes hrani oni kolek, s katerim so bile znamke za brado kolekovane.

Laški finančni minister ima torej dobro misel, če hoče zopet upeljati ta davek v dobi, v kateri je brada tako novošegna in v kateri je v laških državnih blagajnicah zmirom pomanjkanje. Ali kaj, ko bi nekaj enakega hotel upeljati tudi novi finančni minister avstrijski g. pl. Plener? Saj je glava, ki se lahko uči in njegova stranka pričakuje od njega denarnih čudežev. Kdo more trditi, da bi tudi njemu ta misel ne ugajala? Toda, jaz mislim, da se takega davka ni treba na Avstrijskem bati. Saj bi tak davek največ zadel bradate Jude in teh — no, teh naš dobri g. pl. Plener ne bode razžalil, ker — ne smé. Torej, gosp. urednik, bodite brez skrbi zavolj svoje brade; dokler bode g. Plener avstrijski finančni minister, lahko jo nosite in se ž njo ponašate, kar jako veseli Vam udanega

Svečana.

pomnožili. V dobi 25 let in sicer od l. 1868. do l. 1894. so se sicer pomnožili državni dohodki ali žalibog tudi so se pomnožili državni stroški. Leta 1868. so znašali čisti dohodki države 220 milijonov goldinarjev, sedaj pa znašajo 424 milijonov; povečali so se torej za 200 milijonov goldinarjev, t. j. oni so se podvojili. Kako pa je država dosegla to, da ima zdaj toliko dohodkov? Samo s tem, da so se davki povečali. Prebivalci Avstrije morajo zdaj dvakrat toliko davkov plačati, kakor prej. In vendar liberalni listi iz tega, da so se državni dohodki podvojili, sklepajo, da se je gmotno stanje avstrijskih davkoplačevalcev zboljšalo, da avstrijski prebivalci živijo v srečnih razmerah. — Je li to sleparija, pesek v oči čitateljem, ali kratkovidnost? Ali liberalni občudovatelji državnega proračuna ne vidijo slabih razmer gospodarskih pri nižjih stanovih in za to, ker je naraslo premoženje nekterim Judom, nočejo videti, kako kmetje in mali obrtniki propadajo? Državni dohodki so se sicer pomnožili ali propadlo je blagostanje in narasla je revščina. Opazujmo samo razmere kmetijskega stanja, torej stanja za vsako državo najvažnejšega! Kmečki stan, ta veliki trpin, komaj nosi bremena, ktera mu nalaga država, dežela, okraj, občina in njegovi posli. Berimo statistične podatke in zvemo, da je v zadnjih 25 letih, kar so se državni dohodki pomnožili, naraslo zadolženje posestev za 778 $\frac{1}{2}$ milijonov goldinarjev in izmed teh so se kmečka posestva zadolžila za 674 $\frac{1}{2}$ milijonov goldinarjev. V tej dobi se je prodalo po javni dražbi več kakor 181.673 kmečkih posestev. Ali ne govorijo te le številke dovolj? In ne le kmetje propadajo, tudi mali obrtniki se borijo za svoj obstanek. — Kdor ima vse to pred očmi, ne more se kakor liberalni listi veseliti, da so se državni dohodki pomnožili in da državni prebitek za l. 1894. znaša 2 milijona goldinarjev.

Iz Djekš. Tudi Djekšani smo se nekteri udeležili zborovanja Ciril-Metodove podružnice v Štebnu. Vse potrdimo, kar so nam govorniki tako lepo razložili, mi smo za versko in za slovensko šolo. Pa zdi se mi, da bomo na tako šolo še dolgo let čakali, kakor so stari očaki v predpeklju čakali na Odrašenika. Ker smo pa Slovenci verni katoličani, zato imamo upanje, da nam bo Bog pomagal, kakor je nekdanj pomagal Izraelcem, da so večkrat premagali veliko večja krdela sovražnikov. Žalostno je to, da se Slovenci tako radi bratijo s tujci, nekteri z Nemci, drugi pa z Lahi ali pa celó z Madjari; in kar še narodnih Slovencev ostane, se pa med seboj pripravajo. Zato smo kakor razpršena čreda. Največa čast je za vsaki národ, ako se zvesto drži svojih skušenih voditeljev. Če pa stare zavrže in si nove izbere, si bo javoljue pomagal, kakor vidimo zdaj na Čehih. Nam Slovincem svetijo tri zvezde, ki nam kažejo pot do krščanske omike. Te zvezde so: Mohorjeva družba, katoliško-politično društvo in pa družba sv. Cirila in Metoda. Ako tem zvezdam ne bomo sledili, ampak rajši poslušali brezverce in nemškutarje, bomo zagazili le v nesrečo in sramoto. Slovensk obrtnik.

Iz Šmihela pod Juno. Nek muhast dopisnik iz Pliberka pod Šmihelom pripravil nam je pred kratkim s svojim dopisom v Celovski tetki veliko veselje. Cel dopis bi se najboljši dal primerjati pustnje burki. In dasiravno je sestavljen iz samih burk, vendar je, pravimo mi Šmihelčani, bila to voda na naš mlin. Naš Cene, ki včasih malo v Pliberk pogleda, pravil nam je že prej enkrat, da so Pliberčani nekaj časa sem tako hudi kot sršeni in da bi nas Šmihelčane radi opikali. Razun znanih Pliberških razburjenih duhov, letal je posebno razdražen po mestu mladi zdravnik, ki je posebno bojaželjen, kar na prvi pogled njegov obraz spričuje. Kar je te duhove tako hudo razdražilo, bila je neka vloga, ki smo jo poslali zarad naše šole na c. kr. okrajni šolski svet. V njej smo omenili, da imamo v šoli otrok za tri učitelje in bili smo celo tako drzni, da smo se sklicali, da imajo v Pliberku pri ravno istem številu otrok 4, reci štiri učitelje in mi pa 1, reci enega. In to Vam je bil sedaj ogenj v strehi. Mi jim sicer prav nič ne zavidamo štirih učiteljev, saj njih otroci bi jih potrebovali še večje število, ali če smo se na to čudno razmerje učiteljskih močij sklicevali, storili smo le to, kar bi bili naši ljubeznjivi sosedje v Pliberku že davno storili. Naš Cene je pravil, da so previdnejši Pliberčani sicer hoteli mlade glavice pomiriti in so jim svetovali molčati. Da njih svet ni obveljal, kaže dopis v Celovski tetki. Ležal sem ravno pod našo hruško, da se malo odpočijem. Pokosil sem bil ravno mali travnik. Tu stopi nenkrat pred mene naš Cene in mi pokaže dopis. In pristavil je po svojej muhasti navadi: „Pa so ga čisto na zadnje v kot postavili, da bi ga vsak bral“. Cene se je smejal in me pustil. Ko sem pa dopis prebral, sem pa ravno tako storil kot Cene. Rad bi vam bil že prej nekaj pisal tudi o naši šoli, pa sem odlašal. Pliberčani so me zdramili. Ker Pliberškega dopisnika tako naša šola briga in mu je toliko pri srcu, mislim, da imam

sedaj tudi jaz besedo. On hoče dokazati, da iz naše občine hodijo otroci v njih šolo. To je jedro celega dopisa. In ko bi bil vedel, kako slabo on ustreže s tem dopisom nekemu, bil bi molčal. Naša Šmihelska šola je prava mučenica. Na naši šoli imamo podučitelja, ki je sicer sedaj na dopustu, kateri je sam pripoznal, da ne zna slovenski. In on naj potem poučuje naše otroke na podlagi materne jezika! Imenovani podučitelj bil je dalj časa na naši trirazredni šoli sam in ni cel zimski tečaj otrok prav nič v nemščini poučeval. Na vprašanje krajnega šolskega sveta, zakaj je svojo dolžnost zanemarjal, odgovoril je, da ni imel časa. S tem bilo je naše ljudstvo zbegano in namen bil je vsaj deloma dosežen. Nekaj naših otrok hodilo je že prej v Pliberk, deloma ker imajo bližje, deloma iz usmiljenja do učitelja v Šmihelu. Dopisnik ve povedati, da je celo 6 takih posestnikov poslalo svoje otroke v Pliberk, ki so se podpisali za slovensko šolo. Mi vemo samo za dva. Včasih pravijo o katerem človeku, ta pa danes vse po dvoje vidi, in to menda ni lepo znamenje, a Pliberški dopisnik videl je tu kar po troje. Da našega sedanjega g. nadučitelja dopisnik tako ostudno napada, to se še mnogim Pliberčanom ne dopade. Vsak učitelj, ki mu je mar za njegovo šolo, bode ravno tako delal in skrbel, da bodo otroci dobro preskrbljeni z učitelji. Dopisnik hotel je g. nadučitelja pri višjih oblastih očrniti, a ni se mu posrečilo, kajti dobili smo ravno te dni naznanilo, da prav močno obzalujejo, da nam takoj ne morejo ustreči. Malega srpana meseca pa imamo gotovo tri učitelje. Tedaj v Celovcu so se gospodje poboljšali, želeti bi bilo, da bi se tudi naši sosedje v Pliberku in potem se bom pa še jaz. Če pa dopisnika še koža srbi, ga bom pa prihodnjic vse drugače popraskal. Do tčas pa z Bogom!

Od Sv. Antona v Slov. goricah. (Sv. misijon.) Milost Božja nam je od 26. vel. travna do 3. rožnika neizrečeno veselje naklonila. Štirje č. gg. lazaristi od sv. Jožefa nad Celjem: vodja Franc Javšovec, Franc Kitak, Vinko Krivec in Anton Kovalik so nam opravljali duhovne vaje. Ali je tam pri sv. Antonu v Slov. goricah najbolj pregrešno ali pobožno ljudstvo? vprašal bo marsikteri. O ne! Božja volja naklonila je po svoji sv. milosti č. gg. poslance, naj sejejo seme sv. verskih resnic, naj trebijo ljuliko iz pšenice; naj zbirajo rožice iz trnja, naj nevedne poučujejo tudi todi, koder že ni bilo enake pobožnosti celih 12 let. V soboto, dne 26. velikega travna, začno gg. misijonarji z otroci. V nedeljo po rani sv. maši je bilo milo gledati č. g. Vinka Krivca, ko so peljali h krstnemu kamnu grehov očiščene otroke, da tam krstno obljubo z njimi ponovijo, potem jih peljejo pred sv. oltar za vredni prejem presvetega Rešnjega Telesa in tam z milim nagovorom poučijo, da smo bili vsi do solz ginjeni. Kakor blagodejna jutrna rosa oživi vso naravo, tako oživljajo navdušene, do srca segajoče misijonske pridige vernike v ljubezni do svojega Stvarnika. Kdor je imel priliko, se udeležiti sv. misijona, prepričan mora biti o brezprimernih koristih, ktere nam podaje v vsakem oziru. Ker je bilo odločeno, da bodo vsak dan tri pridige, vrstili smo se prve dneve; ali vsaki, ko je slišal prvo pridigo, zaobljubil se je: pet, deset, petnajst, vse sv. pridige želim slišati, in tako je začela v četrtek v precej prostrani cerkvi gnječa prihajati; ljudstvo, domače in tuje, je skupaj vrelo, da so že rano po jutrih, preden se je cerkva odprla, čakali, naj bi se mogli postaviti k spovednicam in si tam olajšati srca ter mir vesti zadobiti. Tako nam je bilo mogoče vsem domačim župljanom in mnogim tujim storiti dolgo spoved, se pripraviti za vreden sprejem presv. Rešnjega Telesa. V nedeljo 3. rožnika je bil zadnji, ali najslavesnejši dan: zjutraj slovesno skupno sv. obhajilo, popoldne pa slovesna procesija z misijonskim križem. K procesiji je prišlo 111 malih belo oblečenih in ovenčanih deklic. Njih voditeljica je bila poštena, in pobožna deklina Alojzija Čeh. Pri sklepu so se nam blagoslovile tudi pobožne reči: križci, svetinje, rožni venc, podobice in vsem udeležencem sv. duhovnih vaj podelil se je sv. papežev blagoslov. O bili so lepi dnevi, hvala Bogu, da smo jih ućakali — sliši se še sedaj med ljudstvom. In to po pravici; saj je bilo v teh osmih dnevih v naši cerkvi 25 prelepih pridig. Opravilo se je 53 sv. maš, pri katerih se je pelo ali glasno molil sv. rožni venec. Ali to ni res lepo in ginljivo? Ali ni to nekaka sila, pritisek na Božje neskončno usmiljenje? — saj pobožna in skupna molitev oblake predere. Mili Bog blagoslovi delovanje v zveličanje neumrjočih duš, ter dodeli vsem stanovitost v storjenih dobrih sklepih! Vam, č. oo. lazaristi, č. gg. župnik in kaplan in vsi č. gg. spovedniki, naj doni iz vseh src Antonovške župnije: Večni Bog Vam povrni!

Iz Čadrama. (Marsikaj.) V „Miru“ št. 15. je neki dopisnik iz Ribnice na Pohorju poročal o tamošnjih podružnicah, ki so vse v dobrem stanju. Morda bo koga zanimalo zvedeti, kako je v tem

oziru pri nas. Mi imamo tri podružne cerkve: sv. Barbara, sv. Mohor in sv. Miklavž. Ker je bila cerkev sv. Mohorja že dolgo let zaprta, jo je pred nekaj leti s pomočjo dobrih faranov popravil gospod Blaž Mlakar, dasiravno so mu nekteri zelo nasprotovali. Zdaj je za prav prijetno na tem prijaznem hribu, ker je cerkva tako čedno popravljena, in ljudje so g. Mlakarju hvaležni. Pravijo, da popraviljanje ni veliko stalo, ker so nekteri podarili potrebni les, drugi so kamenje vozili, nekteri so pa zastonj delali. Vse se lahko stori, kjer je prava zastopnost (složnost). Kakor berem v „Slov. Gospodarju“, je cerkev sv. Miklavža že od l. 1876. zaprta. Bolje bi bilo, da jo popravijo, namesto da so jo zaprli. Kakor so pravili gosp. župnik, ima cerkev še 800 gld. premoženja. Pa tudi farani bi radi kaj dodali za popraviljanje, ker stoji cerkev na prav prijaznem hribu, od koder je lep razgled proti hrvaški meji. Zato je naša želja, da bi se ta cerkev popravila z njenim lastnim denarjem, sicer jej bodo še ta denar vzeli in ga porabili za druge namene. Za zidanje nove farne cerkve v Čadramu si gospod župnik veliko prizadevajo. Čuje se, da imajo nabranih že nad dvajset tisoč goldinarjev. Za to jih prosimo, naj se usmilijo tudi podružnice sv. Miklavža, saj bomo vsi radi pomagali. — Podružna cerkev sv. Barbare je pa lepo popravljena, da je kar veselje. — Tukaj imamo tudi bralno in gospodarsko društvo. Ko je to imelo svoj občni zbor, govoril je gosp. potovalni učitelj Belè o sadjereji. Prišlo je na zborovanje kakih sto kmetov. Prišli so tudi nekteri iz Prihove, med njimi č. gospodje župnik, kaplan in nadučitelj Serajnik, koroški Slovenec. Zborovanje je bilo pa v šolski hiši, zato je g. nadučitelj Mallenschegg (rojen Kranjec) mislil, da ima on kako oblast čez zbor in društvo, in ko sta dva fanta hotela slovensko zastavo obesiti na lipo, jima je to prepovedal, češ, da je to politika. Ali to pa mar ni politika, če v Oplotnici frankfurtarice razobešajo? Jaz se res čudim, da se je bralno društvo dalo od nadučitelja v kozji rog ugnati, saj društvo njemu ni podložno, in tudi lipa ni njegova. Drugokrat pa naj bodo možje pametni in naj napravijo zborovanje kje drugje, kjer Mallenschegg nema nič oblasti. Zvečer je bila prav prijetna zabava. Naše bralno in gospodarsko društvo „Sloga“ je še mlado in slabotno ter ima le 5 časopisov: „Slov. Gospodarja“, „Mir“, „Domovino“, „Kmetovalca“ in „Domoljuba“. Kdor „Mir“ prav pazljivo bere, nauči se iz njega dosti lepega in potrebnega; posebno župani bi ga morali vsi prebirati. Naše društvo ima pičle dohodke, zato bi se nam zelo ustreglo, ko bi nam kak rodoljub poslal več starih slovenskih bukev, katerih sam več ne potrebuje, mi bi jih pa z veseljem prebirali. Morda se nas spomni družba sv. Mohorja. „Politični katekizem“ bi tudi potrebovali. — Za stran gospodarstva poročam, da so društveni predsednik, gospod župnik Benšek, kupili od kranjske kmetijske družbe 100 kil modre galice, ki je bila prav dobra, še nemškutarji so jo hvalili. Sklenem z željo, da bi naše društvo složno delovalo in napredovalo.

Politični pregled.

Vse druge dogodke nadkriljuje vest o novi, uzvišeno duhoviti okrožnici sv. Očeta papeža Leona XIII., ki se bo v kratkem razglasila in v kateri je največ govor o edinosti v krščanski veri. Sv. Oče govori najprej o čestitkah, ki so jih prejeli o priliki svojega jubileja. Potem pravijo, da hočejo kakor Kristus pred svojo smrtjo vse ljudi brez razločka na vero in narodnost klicati k edinosti krščanske vere. Da se razširi vera med malikovalci in divjaki, za to bo cerkev tudi za naprej z vso močjo in v nemo skrbela in delovala. Korščanske narode pa kličejo sv. Oče k edinstvi v veri, ker ta je njih skupni zaklad v njih naporih za posvetne blage. Pravoslavne kristjane spominjajo na to, da so njih predniki pripoznali vrhovno oblast Rimskih papežev, kakor so jo pripoznali Grki in Latinci na cerkvenih zborih v Lijonu in v Florenci. Sv. Oče potrjuje, da so pravoslavni kristjani v naših dnéh bolj naklonjeni katoličanom, kakor nekdanj, zato vabijo pravoslavne, naj se s katoličani združijo v eno cerkev, ter jim zatrjujejo, da se jim bodo pustili njih pravoslavni obredi in njihovih stare predpravice. Posebno kličejo sv. Oče slovenske narode, naj se povrnejo k edinosti krščanske vere. Narodom protestantske (lutrovske in kalvinske) vere stavijo sv. Oče pred oči, da nemajo nobene prave gotovosti v veri in v cerkveni oblasti, odkar so se ločili od katoliške cerkve. Nekteri iz njih so prišli že tako daleč, da tajijo božanstvo Kristusovo in nebeški izvor sv. evangelija ter da propadajo v naturalizem in materijalizem (brezverstvo). Omenijo nadalje, da o mikani protestanti, ki po nebesih hrepenijo, mnogoštevilno h katoliški cerkvi nazaj prestopajo,

in opominjajo vse protestante, naj ta zgled posnemajo ter naj se povrnejo h katoličanstvu, da bodo vsi kristjani enako deležni iste vere, istega upanja in ljubezni na podlagi istega evangelija. Katoličane pa opominjajo sv. Oče, naj se zdramijo k novemu življenju, ker so od vseh strani obdani od nevarnostij, ter naj v vseh rečéh ubogajo sv. cerkev. Proti posvetnim oblastim je cerkev spravljiva, kolikor le more. Sv. Oče obžaluje, da se sv. cerkev še vedno stiska v nekterih državah, posebno hudi sovražniki cerkve so prostozidarji ali framazoni. Posebno prosijo sv. Oče Italijane in Francoze, naj se otresejo krutega jarma framazonov, da bo verska edinost rešila Evropo iz sedanjih žalostnih razmer. Sv. Oče govori slednjič tudi o socialnem vprašanju, za kterege rešitev so že prej podali krščanskemu duhu primerne nasvete; za stran političnih vprašanj pa povdarjajo, da se mora oblast vladajočih, naj bo država že monarhija ali republika, v soglasje spraviti s svobodo narodov. Zlasti opominjajo sv. Oče vladarje, naj pospešujejo edinost v veri in naj s tem zabranijo, da se to stoletje ne bo spet končalo s prekucijo, kakor se je prejšno stoletje. — Drug pomenljiv, pa za Oggersko deželo žalosten dogodek je to, da je gosposka zbornica v Pešti na dan sv. Alojzija pri drugem glasovanju sprejela postavo o civilnem zakonu s 128 glasovi proti 124. V liberalnem, madjarskem taboru je zdaj veliko veselje; pravi oggerski domoljubi pa bi morali le žalovati nad tem dogodkom, ki je pokazal, da propada dežela vedno bolj v judovsko-framazonsko sužnost, in da krščansko misleči niti pri gosposki zbornici ne najdejo več zavetja. Judi in madjarski prenapetneži pričakujejo od te postave mnogo koristi; bolj verjetno pa je, da bo deželi le nesrečo prinesla. Prepira in nezadovoljnosti bo še več, celó med samimi Madjari, nravnost in lepa šega pa bo med ljudstvom vedno bolj zginjala. Civilni zakon je napad na krščansko vero in ta napad ne bo ostal brez Božje kazni. Sploh Madjari zadnji čas kakor besni raztepavajo okoli sebe in so videti, kakor bi sami v ogenj silili. Le pomislimo na dogodke ob Košutovem pogrebu, na kruto sodbo v Kološu, na besenjeje proti Dunaju, Kalnokiju in proti samemu cesarju in njegovim sorodnikom, katerim se je podtikala krivda, da je bil civilni zakon prvokrat v gosposki zbornici zavržen! Zdaj so spet pravdo vzdignili zoper 42 rumunskih dijakov, ki niso družega zakrivili, kakor da so izrazili svoje sočutje s tistimi pošteniaki, ki so bili v Kološu od madjarskih sodnikov po nedolžnem na več let obsojeni. Ne znamo razločiti, ali Madjare usoda tira v besnost, ali pa je ta besnost dobro premišljena in namerja, spodbuditi duhove za prevrat, za krvave dogodke? Košutov sin Franc je neki deputaciji rekel, da je madjarski narod vreden velike bodočnosti, ktera ga čaka. Kako si Košutov sin to „veliko bodočnost“ misli, o tem ima lahko vsak svoje nazore, pa to je gotovo, da Madjari s svojo sedanjo veliko mogočnostjo še niso zadovoljni; oni hočejo svoje vojske in svoje madjarske generale, oni hočejo čisto proč od Avstrije in ustanoviti svojo lastno veliko državo, v kateri bi gospodarili samo Madjari in Judi, vsi sosedni narodi, kakor Slovaki, Rusini, Rumunci, Bolgari, Srbi, Hrvatje in Slovenci pa bi se jim morali pokoriti, pridno delati in davke plačevati, svoj jezik in rod zatajiti ter se madjarsčine naučiti. To je tista „velika bodočnost“, o kateri sanjajo nekteri Madjari in ktero je morda tudi mladi Košut v mislih imel. Pregovor pa pravi: Človek obrača, Bog pa obrne. — Naši liberalci so zelo veseli, ker je ministerski predsednik deputaciji (odposlanstvu) katoliških učiteljev rekel, naj se ne udeležujejo agitacij zoper Jude. Mislijo namreč, da iz teh besed sledi, da je knez Windischgrätz prijatelj Judov in da jih bo branil zoper vse napade. Mi sdimmo, da imajo Judi brambe dovolj pri najvišjih gospodih. Dokler je vlada navezana na podporo liberalcev, mora tudi Judom včasih kako prijazno besedo reči, in knez Windischgrätz je to storil. Da bi bil pa on poseben prijatelj Judom, tega ne verujemo. — Uradniške plače se bodo povišale. Tako je potolažil minister Plener nekatere poslance uradnikov. — Na Graških visokih šolah je začel profesor dr. Anton Ive z vladnim dovoljenjem predavati o laški literaturi v laškem jeziku. Kar se je Lahom dovolilo, se bo morda tudi Slovencem. — Učni minister je podelil pravico javnosti katoliški učiteljski pripravnici v Tisis na Predarelskem. Liberalce to hudo peče. — Tretjina sodnikov se prestavi v 7. plačilni razred in dobijo ime „deželne sodnije svetovalcev“. Stalo bo to 73.000 gld. vsako leto. — Na laškega ministra Krispija je neki anarhist strelil, pa ga ni zadel. — Belgijska vlada je razpustila državni zbor. — V nedeljo ob pol desetih zvečer je neki 22letni Lah za bodel z bodalom Karnota, predsednika francoske republike (ljudo-vlade). Karnot je prejel zakrament sv. poslednjega olja in je o polnoči umrl. To se je zgodilo v mestu Lijonu. Karnot se je peljal v gledališče,

Lah je skočil v voz in storil, kar smo povedali. Nek francoski gospod ga je s pestjo na tla pobil, potem so ga redarji prijeli in odpeljali. Ljudstvo je bilo vse razkačeno in je razbilo in oplenilo vse laške kavarne v mestu. Hoteli so napasti tudi hišo laškega konzula, pa vojaki so jo branili.

Gospodarske stvari.

Saje, izvrsten vrtnarski gnoj. Saje ne smejo biti suhe, ampak v vodi raztopljene. Če gnojimo s suhimi sajami, izgube prav veliko svoje redilne moči, posebno se izgubi veliko amonijaka, ki izpuhti iz njih in se izgubi v zraku. Vsa ta škoda pa se odvrne, če se saje raztopé v vodi. S sajami navdano vodo posrkajo korenine prav lahko. S tako sajasto vodo se rastline z velikim pridom polivajo; rastejo veliko veseleje, pa so tudi prav zdrave. — Res je sicer, da se saje ne dadó lahko raztopiti v vodi. Najbolje se to opravi, če se polijejo z vrelo vodo, kateri se je primešalo nekoliko sode, potem se pa sode prilije. Premočna pa ne sme biti ta sajasta voda, sicer je preostra. Na 20 litrov vode zadostuje 1 klg. saj. „Vrt.“

Živinski sejmi meseca mal. srpana.

Dné 2. malega srpana v Železni Kapli in v Trbižu; 7. v Wolfsbergu; 12. v Libeličah; 13. v Kotljah; 16. v Št. Andražu; 26. mal. srpana v Rojah pri Št. Pavlu.

Novičar.

Na Koroškem. Deželni poslanec Kajetan Schnablegger je na Trbižu umrl. — Utopljenko so našli v Glinici pri Celovcu. — V Ovčji vasi pri Ukvah se je ponesrečil drvar Florijan Mikuš. — Pri zidanju Ziljske železnice se je ponesrečil delavec Sluga. — Blizu grada Freienthorn zidajo vilo Hmel. Pri tem delu je neki tesar raz streho padel in se do smrti pobil. — V Svetni vasi se je ustrelil županov sin, Štefan Krassnigg.

Na Kranjskem. Kneippovo zdravilišče hočejo ustanoviti v Št. Vidu pri Ljubljani. — Kako srednjo ali pa meščansko šolo bi radi dobili v Idriji. — V Ljubljani se pogovarjajo o ustanovi „zveze slovenskih pevskih društev“. Le na delo! — Sv. misijon so imeli v Šmihelu pri Novem mestu. — Za pogozdovanje Krasa je dovolil poljedelski minister zopet 2000 gld. — V Poljanah pri Loku so dobili brizgalnico. — Pogorela je Mrzlikarica v Lesnem Brdu. — Nove orglje so dobili v Kamnigoricah. — Med otroci v Borovnici razsaja škrlatica. — V Nevljah so dobili dva nova altarja. — Toča je pobila v Gojzdu in Tučni. — Pri Črnučah je utonil 2leten otrok. — Katoliška bukvarna je izdala „Krščanski nauk za prvence“ že v 6. natisu. Velja vezan 10 kr. — V Trnovem so ustanovili mlekarско društvo.

Na Štajerskem. V Šoštanju se je ustrelil tajnik bolniške blagajnice. — Na god sv. Alojzija je v Mariboru 180 šolskih otrok prejelo prvo sv. obhajilo, in sicer v prestolni cerkvi. — V Rančah so našli 14letnega dečka, ki je šel na lov, v gozdu ustreljenega. Sodi se, da se je s puško na kako vejo zadel, da se je sprožila in se je tako ponesrečil. — Pri sv. Jakobu ob Dravi je neka dekla umorila svojega novorojenca. — V Rušah je zgorela tovarna za žveplenke. 150 delavcev je ob kruh. — V Središču so zavolj ošpic šolo zaprli. — V Mariboru se bo te dni ustanovilo delavsko bralno in pevsko društvo. — Ponesrečil se je posestnik Kotnik v Založah pri Polzeli. — Ravnokar je izšlo v zalogi L. Schwentner-ja, knjigotročca v Brežicah, „Trije jahači“, melodram za glasovir, zložil K. Hoffmeister, cena 50 kr., po pošti 53 kr. Prijateljem glasbe toplo priporočamo to izdajo v naročevanje.

Na Primorskem. Nekemu vozniku, ki je v Kobaridu Boga in svetnike preklinjal, se je pri Kamju voz v Sočo prebrnil, da je poginil s konji vreda. — Za Koperski okraj je imenovan za šolskega nadzornika učitelj Jož. Kožuh, za Volovski okraj pa nadučitelj Fr. Uršič. — Mestni svet Goriški je odbil prošnjo za slovensko šolo, čeravno je tretjina prebivalcev slovenska. Tako delajo Lahi s Slovenci, v Italijo pa pišejo, da se njim krivica godi. — Občni zbor Hrvatske šolske družbe za Istro je bil v Opatiji dné 27. t. m. — Sadjarsko društvo so ustanovili v Tolminu. — Kraje, koder bi se imela zidati Vipavska železnica, ogledala si je komisija, ktereje na čelu je bil sekcijiski načelnik Wittek od kupčijskega ministerstva. Prebivalci so gospode povsod slovesno sprejeli. Morda se ta potrebna železnica kmalu zida. — Kmetijska družba za Tržaško okolico je že ustanovljena. Za predsednika je izvoljen g. Ivan Gorjup. — Št. Ivanska cerkev pri Trstu je dobila nov lesteneec (lušter) za 2000 gld. — Laški katoliški list „L'eco del Litorale“ postane dnevnik s prihodnjim mescem.

Po drugih deželah. Svitli cesar so dali za Dunajčane, kateri so vsled toče in nevihte škodo trpeli, 5000 gld. podpore. — V Šleziji in Galiciji je pa vsled deževja nastala povodenj in napravila mnogo škode. Za te kraje so podarili cesar 10.000 goldinarjev. — Tudi v severni Ogerski so imeli povodenj. — V Pistijanskem okraju je voda podrla nad sto hiš. — V Novem Jorku v Ameriki je bil spet velik požar. Pogorelo je 225 hiš. — Grozna nesreča se je prigodila v Karvinskem premogovem rudniku. Užgali so se plini in zadušili 232 rudarjev. — Na Kitajskem je kuga. Okoli 2000 ljudi je že pomrlo. — Madjari so spet obsodili 11 rumunskih duhovnikov na ječo 2 do 3 mesecev, ker so milovali v Kološu po nedolžnem obsojenu rodoljube. — Kakšnega plemena so Baski na Španjskem, se do zdaj ni vedelo. Zdjaj je pa štajerski jezikoslovec Ivan Topolovšek izdal knjigo, v kateri po jeziku Baskov dokazuje, da so Slovani. — Umrli so kardinal in knezoškof Dunajevski v Krakovem. — Ruski carevič je odpotoval na Angleško, srbski kralj Aleksander pa v Carigrad. Po kaj? — Češka šolska družba uzdržuje zdaj ravno 100 šol. — Na Ogerskem si obetajo letos le bolj slabo letino. Deževje, nevihte, povodnji je vse slabo uplivalo na setve.

Raznoterosti.

Slovenskim gasilnim društvom na Koroškem. Uredništvo strokovnega lista za ognjegasilstvo „Vatrogasac“ v Zagrebu prosi nas, da priobčimo sledečo prošnjo: „Upravništvo „Vatrogasca“ je poslalo vsem slovenskim gasilnim društvom koroškimi okrožnicami ter jih prosilo, da bi isto glede statističnih podatkov prej ko mogoče izpolnili in priposlali uredništvu, katero te podatke za „ognjegasilni koledar“, ki ga namerava izdati za leto 1895., jako potrebuje. Akoravno je že precej časa, odkar so se razposlale te okrožnice, vendar do sedaj še ni odgovorilo nobeno gasilno društvo na Koroškem. Ako pa hočemo dobiti natančen pregled ognjegasilstva v slovenskih deželah, je nujno potrebno, da k temu vsako društvo pripomaga; uredništvo ima že tako v tem obziru velike stroške in mnogo truda. Zanašamo se torej na narodni ponos koroških Slovencev ter jih uljudno prosimo, naj nam izvolé poslati tem prej toliko željene statistične podatke njih gasilnih društev.“ (Uredništvo „Mira“ priporoča najtopleje izraženo prošnjo slovensko-hrvatskega lista „Vatrogasac“ svojim čestitim čitateljem. Zajedno tudi priporočamo našim gasilnim društvom omenjeni list, kateri piše v slovenskem in lahko umljivim hrvatskem jeziku ter pospešuje razširjanje in dovrševanje ognjegasilstva med Jugoslovani, kakor tudi narodno uzajemnost jugoslovanskih narodov.)

Poljakov število se ceni na 16 milijonov. Od teh jih živi 2 milijona na tujem. Razširjeni so po srednji in zapadni Nemčiji, v severni in južni Ameriki. Najdeš jih na Dunaju (35.000), v Kanadi, v Vratislavi, v Parizu (15.000), v Londonu, v Carigradu itd. Stanovitno se držijo svoje vere in svojega poljskega jezika. Prebirajo tudi poljske časnike. V severni Ameriki je 1.150.000 Poljakov, skoraj toliko, kakor je nas vseh Slovencev. V mnogih ameriških cerkvah se poljski pridiguje, samo v Čikagi v 12 cerkvah. V Ameriki izhaja 15 poljskih časnikov.

Vabilo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Apače in okolico ima dné 8. mal. srpana t. l. ob 4. uri popoldne svoj **letni občni zbor** pri Jakobiču v Apačah po navadnem dnevnem redu s sledečo zabavo. Vsi člani in drugi rodoljubi so uljudno povabljeni. **Odbor.**

Tržne cene v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	4	40	5	50
rž	3	60	4	50
ječmen	3	40	4	26
oves	2	60	3	25
hejda	4	45	5	55
turšica (sirk)	3	70	4	60
pšeno	5	80	7	25
fižol	6	20	7	75
repica (krompir)	—	60	1	—
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 1 gld. 80 kr. do 2 gld. 50 kr. kisló 1 gld. 20 kr. do 2 gold. — kr., slama po 1 gold. 40 kr. meterski cent (100 kil). Frišen špeh je po 62 do 66 kr. kila, maslo in puter po 95 do 105 kr. — Pitane vole plačujejo mesarji po 35 do 38 gld. stari cent.

Loterijske srečke od 23. rožnika.

Trst 76 49 1 53 70
Line 4 66 46 64 63

Jajca

kupuje po najboljši ceni zdaj 11 za 20 kr.
Paar-ova prodajalnica v Pliberku.

Priporočilo.

Slavnemu občinstvu in čestiti duhovščini priporočamo s tem najuljudneje svojo popolnoma novo urejeno in z najnovejšimi stroji in črkami oskrbljeno

družbino tiskarno

v blagohotna naročila. — Razne knjige, molitvenike, uradne in pisane zavitke, spovedne listke, vizitnice, pisma za trgovce, račune, cenike, časopise itd., sploh vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari, bode naša tiskarna točno in vestno ter po najnižjih cenah izvrševala.

Priporočujoč se čestiti duhovščini in slavnemu občinstvu za obila naročila, beleži

z odličnim spoštovanjem udano

vodstvo tiskarne družbe sv. Mohorja v Celovcu.

Dva velika nova živinska sejma

se bode ta vršila vsako leto na

Ljubnem v Savinjski dolini (Laufen im Sannthale)

dné 24. rožnika (junija) in 26. velikega srpana (avgusta), oziroma dan pozneje, ke dar je ta dneva praznik, — na kar se kupei in prodajalci opozorjujejo, kajti nadejati se je obilo živine. Mestnina se ne bo zahtevala.

Županstvo.

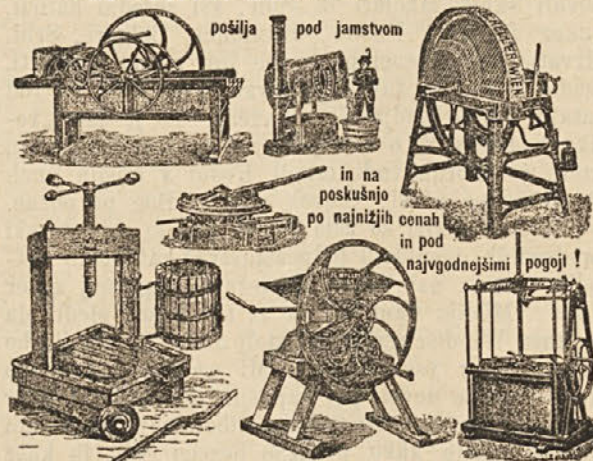
V vsaki fari in občini

se nastavi en pameten, spoštovan in premožen človek

kot zaupni mož

in bo imel kot tak precejšen postranski zaslužek. Pismene ponudbe je poslati z naslovom: „201.191 Graz, post. rest.“

VSI STROJI ZA POLJEDELSTVO!

Lito železo, surovo ali prirejeno, za vsakovrstne stroje.
Bogato ilustrovani 192 strani občini ceniki v slovenskem in nemškem jeziku na zahtevanje lakoj zastoj.

IG. HELLER, DUNAJ
2, PRATERSTRASSE 49.
Preprodajalci se iščejo.

KONJAK.

Ta iz krepkega, na lastnih goricah raščenega vina izvlečena Francovka je skušen pomoček za oživljenje dušnih in telesnih močij. Zoper protin, trganje, otrpnenje udov, revmatizem pomaga čudovito in uteši bolečine. Ena steklenica velja 1 gld. 20 kr. Stari konjak je za stare ljudi in take, ki so bolni v želodcu, prava dobrotá. Cena 1 gld. 50 kr. Kdor naroči 4 steklenice, se mu dá skrinjica zastoj. plača se na pošti vozna. Dobi se samo pri **Benediktu Hertl**-nu, graščaku na **Goliču** pri Konjicah na Štajerskem.

Slovenskim občinam

s tem uljudno naznanjamo, da je podpisana tiskarna, vstrežaje želji raznih slovenskih občinskih predstavništev na Koroškem, založila dvojezične slovensko-nemške

„knjižice za občinske doklade“, in prodaja 100 vezanih izvodov po 3 gld.

V zalogi ima tudi **pooblastila za volitve v občinski odbor** 100 komadov po 80 kr.

Krajnim šolskim svetom

naznanjamo, da ima v zalogi in na prodaj: **vabila k sejam krajnega šolskega sveta**, 4°, 100 iztisov za 50 kr.;

pozivnice zaradi šolskih zamud v smislu §§ 27.—29. šolske postave od dné 1. prosinca 1870. l., 4°, 100 iztisov za 50 kr.;

opomine za oglašanje za šolo godnih otrok v smislu § 25. postave od 17. prosinca 1870. l., 100 iztisov za 50 kr.

Za obila naročila se priporoča tiskarna družbe sv. Mohorja v Celovcu.

Kneippova sladna kava,

ki jo izdeljujejo **bratje Oelz v Bregencu**, ter se prodaja v rudečih štirivoglatih zavojih s podobo župnika Kneippa, je po spričevanju g. dr. Euglinga, vodje kmetijsko-kemične poskušalnice v Feldkirchu, jestvina, ki ima duh in okus po pravi bobovi kavi ter je sladno enako prebavljiva in tečna. — Ta Kneippova sladna kava se rabi z velikim pridom kot primes k pravi kavi. — Dobi se v vseh boljših prodajalnicah za tržaško blago.

Luka Zufer,

mizarski mojster v Celovcu

priporoča svojo

boгато zalogo vsakovrstne hišne oprave po najnižji ceni.

Delavnica in prodajalnica je na Vetrinjskem obmestji št. 55.